

THALES KİMDİR?

"Felsefenin ve Bilimin İlk Işığı"

M.Ö. 624 - 546 yılları arasında, bugünkü Aydın sınırları içerisinde yer alan zengin liman kenti Milet'te yaşamış olan **Thales**, felsefe tarihinin ilk ismi olarak kabul edilir. Aristoteles onu "felsefenin kurucusu" olarak tanımlar. O sadece bir filozof değil, aynı zamanda başarılı bir mühendis, astronom ve matematikçiydi.

Arkhe: Her Şeyin Özü "Su"

Thales'i ilk filozof yapan şey, evrenin kökenini mitolojik tanrılarla değil, maddi bir ilke ile açıklama çabasıdır. Ona göre evrendeki her şey tek bir ana maddeden, yani "**Arkhe**"den türemiştir. Bu ana madde ise **sudur**. Suyun katı, sıvı ve gaz hallerine dönüşebilmesi, tüm canlıların hayatta kalmak için suya ihtiyaç duyması, Thales'in bu mantıklı gözleminin temelini oluşturmuştur.

Matematiğin ve Geometrinin Öncüsü

Mısır'a yaptığı seyahatler sırasında geometrideki pratik bilgileri kuramsal bir yapıya dönüştürdü. Kendi adıyla anılan "**Thales Teoremi**"ni geliştirdi. Bir piramidin gölgesini kullanarak onun gerçek boyunu ölçen ilk kişi olarak bilinir. Bu başarısıyla, soyut matematiksel düşüncenin gerçek dünyadaki gücünü kanıtlamıştır.

Güneş Tutulmasını Öngören Bilge

Thales, gökyüzünü sadece hayranlıkla izlemekle kalmadı, onun yasalarını anlamaya çalıştı. M.Ö. 28 Mayıs 585 tarihinde gerçekleşen güneş tutulmasını önceden tahmin ederek dönemin insanlarını hayrete düşürdü. Bu olay, doğa olaylarının tanrıların öfkesiyle değil, belirli ve ölçülebilir bir düzen içinde gerçekleştiğinin en büyük kanıtı oldu.

"Her Şey Tanrılarla Doludur"

Thales'in bu sözü, doğayı cansız bir madde yığını olarak değil, canlı ve devinim halinde bir bütün olarak gördüğünü gösterir. Onun düşüncesinde her şey bir tür "canlılık" veya ruh taşır. Ancak bu tanrılar, mitolojik hikayelerdeki gibi kişisel değil; evrenin içindeki düzenli ve akılcı bir gücü temsil eder.

Mitos'tan Logos'a Geçiş

Thales'in insanlık tarihine en büyük mirası, felsefenin doğuşunu müjdeleyen zihniyet değişimidir. O, "Neden?" sorusuna verilen şiirsel ve masalsı cevapları (*Mitos*) terk edip, rasyonel ve gözleme dayalı cevaplar (*Logos*) aramaya başladı. Batı düşüncesi, Thales'in bu cesur adımıyla doğaüstünden doğaya, inançtan akla geçiş yapmıştır.